

Σύντομο βιογραφικό

Προσωπικά στοιχεία

Όνοματεπώνυμο: Κατερίνα Δαλακούρα

Ιδιότητα: Επίκουρη Καθηγήτρια στην Ιστορία της Εκπαίδευσης

Τμήμα: Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Φιλοσοφική Σχολή

Πανεπιστήμιο: Κρήτης

Στοιχεία επικοινωνίας

Διεύθυνση: Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Φιλοσοφική Σχολή,
Πανεπιστημιούπολη Γάλλου, Τ.Κ. 74100, Ρέθυμνο

Τηλέφωνο: 28310 77234, κιν. 6974 983713

email: dalakoura@phl.uoc.gr ; dalakoua@uoc.gr; dalakoura.katerina@gmail.com

Σπουδές

- Πτυχίο Φιλοσοφικής Σχολής, Τμήματος Ψυχολογίας, Παιδαγωγικής και Φιλοσοφίας του Α.Π.Θ.
- Δίπλωμα Μεταπτυχιακών σπουδών στην Ιστορία της Εκπαίδευσης, Φιλοσοφική Σχολή, Α.Π.Θ.
- *European Diploma in Education and Training* (University of Glasgow, University of Palma de Mallorca, University of Reimnes)
- Διδακτορική διατριβή στην Ιστορία της Εκπαίδευσης, Φιλοσοφική Σχολή, Α.Π.Θ.
- Μεταδιδακτορική έρευνα με θέμα “Η διάσταση του φύλου στη δόμηση της ταυτότητας των εκπαιδευτικών και το προφίλ των γυναικών εκπαιδευτικών κατά το 19^ο και 20^ο αιώνα” (2004-2006), Τμήμα Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής, Α.Π.Θ.
- **Γλωσσομάθεια:** Αγγλικά, Ισπανικά, Βουλγαρικά

Σταδιοδρομία

- 1987-1998: καθηγήτρια στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- 1993-1996 & 2000-2005: Βοηθητικό διδακτικό έργο στο Τ.Ε.Π.Α.Ε, Α.Π.Θ. και εποπτεία πρακτικής άσκησης των φοιτητών/τριών της Φιλοσοφικής Σχολής, Α.Π.Θ.
- 2002-2006: Διδάσκουσα στο Διατμηματικό Διεπιστημονικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα “Παιδαγωγική της Ισότητας των φύλων”, Φιλοσοφική Σχολή, Α.Π.Θ. (συνεργαζόμενα τμήματα: Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής και Τμήμα Ψυχολογίας).
- 2004-2006: Ειδική Επιστήμων (βάσει του Π.Δ. 407/1980) στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Α.Π.Θ. και στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.
- 2007- :2011: Λέκτορας στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης
- 2011- 2014: Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα ΦΚΣ, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- 2014- - : Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια, ΦΚΣ, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Ερευνητικά ενδιαφέροντα

- Ιστορία των γυναικών και του φύλου (18^{ος} -20ός αι)
- Ιστορία της γυναικείας εκπαίδευσης (190ς -20ός αι.)
- Ιστορία της γυναικείας εκδοτικής και κοινωνικής δραστηριότητας (19^{ος} -20ός αι.)
- Ιστορία των εκπαιδευτικών θεσμών και των παιδαγωγικών ιδεών και θεωριών (18^{ος} – 20ός αι.)
- Μεθοδολογία ιστορικής και εκπαιδευτικής έρευνας

- Εκπαίδευση και φύλο (συγχρονική διάσταση)
- Ιστοριογραφία
-**Ιστορική περίοδος, χώρος:** 18^{ος} -20ός αιώνας, Βαλκάνια, Οθωμανικός/μετα-οθωμανικός χώρος, Ελλάδα

Ακαδημαϊκή δραστηριότητα

- Συμμετοχή σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια (45 συμμετοχές)
- Συνεργασία με πανεπιστήμια του εξωτερικού (St. Kliment Ohridski University of Sofia, University of Belgrade, Winchester University, University of Istanbul, University of Bosphorus).
- Συμμετοχή σε επιστημονικές/συντακτικές επιτροπές έκδοσης διεθνών περιοδικών και σειρών: α) *Espacio Tiempo y Education* (<http://espaciotiempoyeducation.com>), β) *Knjiženstvo, Journal for Studies in Literature, Gender and Culture* (<http://www.knjizenstvo.rs/magazine.php>), γ) *Foro de Educacion* (www.forodeeducacion.com) και στη σειρά *Donne nella storia* (εκδ. οίκος Aracne of Roma, Italy <http://www.aracneeditrice.it/aracneweb/index.php/collane.html?col=DNS>)

Ερευνητική δραστηριότητα

- *Επιστημονικά υπεύθυνη, σε 7 ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ και το ελληνικό κράτος και την επιτροπή ερευνών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Πεδία έρευνας: Ιστορία της γυναικείας εκπαίδευσης και συγγραφικής/εκδοτικής δραστηριότητας, και θέματα φύλου. Ειδικότερα:*
- Συμμετοχή σε *10 εθνικά και διακρατικά ευρωπαϊκά* ερευνητικά προγράμματα, σε ένα εκ των οποίων (“*Women Writers in History - Towards a New Understanding of European Literary Culture*” <http://www.womenwriters.nl>) ως εθνική εκπρόσωπος. Αντικείμενα έρευνας: Φύλο και Ιστορία, φύλο και εκπαίδευση (ιδιότητα του πολίτη, βία φύλο και σχολείο), έμφυλες και εθνικές ταυτότητες.

Δημοσιεύσεις

Μονογραφίες

- (2000) *Το Κεντρικό Παρθεναγωγείο Θεσσαλονίκης (1854-1914): Μια πρώτη προσέγγιση της εκπαίδευσης των κοριτσιών στη Θεσσαλονίκη κατά τον τελευταίο αιώνα της οθωμανικής κυριαρχίας*. Θεσσαλονίκη: Ι.Α.Ν.Ε., Κυριακίδης.
- (2008) *Η εκπαίδευση των γυναικών στις ελληνικές κοινότητες της οθωμανικής αυτοκρατορίας (19ος αι-1922): Κοινωνικοποίηση στα πρότυπα της πατριαρχίας και εθνικισμού*. Αθήνα: Τεκμήρια Ιστορίας Νεοελληνικής Εκπαίδευσης, Gutenberg.
- Δαλακούρα, Κ. και Σ. Ζιώγου-Καραστεργίου, *Η εκπαίδευση των γυναικών – Οι γυναίκες στην εκπαίδευση (18^{ος} -20ός αι.): Κοινωνικοί, ιδεολογικοί, εκπαιδευτικοί μετασχηματισμοί και η γυναικεία παρέμβαση*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2016. URL: <http://hdl.handle.net/11419/2585>.

Επιμέλειες συλλογικών τόμων

- Δαλακούρα, Κ., Σ. Χατζηστεφανίδου και Α. Χουρδάκης (επιμ.), *Ιστοριογραφία της Ελληνικής Εκπαίδευσης: Επανεκτιμήσεις και προοπτικές*. Ηράκλειο: Εκδόσεις της Φιλοσοφικής Σχολής, 2015.

Μεταφράσεις

- Arnot M. (2006) *Διαδικασίες Αναπαραγωγής του Φύλου. Εκπαιδευτική θεωρία και φεμινιστικές πολιτικές* (μετφρ. Χ. Αθανασιάδου & Κ. Δαλακούρα). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- James C. Albisetti, Joyce Goodman, and Rebecca Rogers, *Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση των κοριτσιών στον δυτικό κόσμο*, μετφρ. Δαλακούρα Κατερίνα και Ανδριάννα Σακκά, (επιστημ. επιμ. μετάφρασης Κατερίνα Δαλακούρα). (τίτλος πρωτοτύπου: *Girls' Secondary Education in the Western World*). Αθήνα: Gutenberg (υπό έκδοση, 2016)

Άρθρα (επιλογή)

- (1999) Η χρήση σύγχρονων μεθόδων έρευνας και ανάλυσης δεδομένων στη μελέτη ιστορικών θεμάτων, στο: *Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα. Πρακτικά ΙουΠανελληνίου Συνεδρίου (Ναύπακτος 1998)* (555-562). Αθήνα: Ατραπός.
- (2000) The Nationalistic Dimension in the Upbringing and Education of Young Greek Women in the Territories of the Ottoman Empire during the 19th Century, in: N. P. Terzis (ed), *Education in the Balkans: From the Enlightenment to the Founding of the Nation-States* (315-332). Thessaloniki: Balkan Society for Pedagogy and Education, Kyriakidis.
- (2000) (σε συνεργασία με: Δεληγιάννη, Κ., Ζιώγου, Σ., Χασεκίδου, Θ.) Απόψεις εφήβων για το φύλο και την ιδιότητα του πολίτη: διαμορφώνοντας εικόνες της ιδιωτικής και της δημόσιας σφαίρας στο: Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, *Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα*, Β΄ Πανελλήνιο Συνέδριο, τόμ. Β΄ (769-791). Αθήνα: Ατραπός.
- (2000) Η εκπαίδευση των γυναικών στη Θεσσαλονίκη και στη Φιλιππούπολη κατά τον 19ο αιώνα και έως τις αρχές του 20ού, στο: *Θεσσαλονίκη και Φιλιππούπολη σε παράλληλους δρόμους. Ιστορία, Τέχνη, Πολιτισμός. 18ος-20ός αιώνας* (437-458). Θεσσαλονίκη: Πολιτιστική Εταιρεία Επιχειρηματιών Βορείου Ελλάδος.
- (2005) Διοικητικά σχήματα στην εκπαίδευση, ταξινομία της γνώσης και κοινωνική αναπαραγωγή (19ος αι. – 1922), στο: *Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου “Η ελληνική παιδεία από τον 18ο ως τον 20ό αι. Ερευνητικές συνιστώσες”* (385-412). Φλώρινα: Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας.
- (2006) Νέες οπτικές και μεθοδολογικές αναζητήσεις στη σύγχρονη ιστοριογραφία της νεοελληνικής εκπαίδευσης, στο: Χρ. Τζήκας (επιμ.), *Ζητήματα Ιστορίας και Ιστοριογραφίας της Εκπαίδευσης, Πρακτικά επιστημονικής διημερίδας* (105-122). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- (2007) (σε συνεργασία με Σ. Ζιώγου-Καραστεργίου) Γυναίκες εκπαιδευτικοί και επαγγελματική ταυτότητα, *Επιστήμες της Αγωγής*, 4, 19-32.
- (2007) Εκπαίδευση και γυναικεία συνείδηση στις ελληνικές κοινότητες του οθωμανικού χώρου (19ος αι.) : Το αδύνατο, το «ανωφελές» και το «άκαιρον» ενός φεμινιστικού αυτοπροσδιορισμού, *Αριάδνη*, 13, 223-244.
- (2009) Η εκπαίδευση των γυναικών στις Σέρρες (19ος αι – 1914): Ριζοσπαστικές τάσεις και χαρακτηριστικά, *Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης*, 8 (Άνοιξη-Φθινόπωρο): 93-111.
- (2009) Η γυναικεία μαθηματική εκπαίδευση στον ελληνικό χώρο, στο Μ. Κούρκουλος & Κ. Τζανάκης (επιμ.), *Πρακτικά 5ης Διεθνούς Διημερίδας Διδακτικής Μαθηματικών*, τ. Α΄. Ρέθυμνο: Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε./Πανεπιστήμιο Κρήτης, σσ. 439-456.

- (2010) 'Εφημερίς των Κυριών' (1887-1917): Λόγοι περί διδασκαλισσών, στο Σ. Ζιώγου (επιμ.), *Γυναίκες στην Ιστορία των Βαλκανίων: Ιστορίες ζωής γυναικών εκπαιδευτικών*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας, σσ. 377-395.
- (2010) Το 'Κεντρικόν Παρθεναγωγείον' Θεσσαλονίκης (1854-1914): Ένα παράδειγμα ανώτερου κοινοτικού εκπαιδευτικού ιδρύματος, στο *Οι εκπαιδευτικοί γράφουν και μιλούν για την ιστορία των σχολείων της Θεσσαλονίκης Πρακτικά Συνεδρίου*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ιστορίας Δήμου Θεσσαλονίκης, σσ. 29-37.
- (2010) Λόγοι γυναικών για την εκπαίδευση στα γυναικεία περιοδικά του οθωμανικού χώρου (19ος αι.- 1906): Η γυναικεία λαϊκή εκπαίδευση, *Μνήμων* 31 (2010): 115-150..
- (2011) The Moral and Nationalist Education of Girls in the Greek Communities of Ottoman Empire (c. 1800-1922), *Women's History Review*, Special Issue (Krassimira Daskalova, Mary O'Dowd and Daniele Koleva (eds), vol. 20, no 4 (September 2011): 651-662.
- (2011) İstanbul'da Yayınlanan (19. yy. – 1908) Rumca Kadın Dergilerinde Eğitim Üzerine Tartışmalar, *Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi* 31 (2011): 29-52.
- (2011) α) Η γυναικεία εκπαίδευση στον Οθωμανικό χώρο (19^{ος} αι. 1922), στο Σ. Μπουζάκης, *Πανόραμα Ιστορίας της Εκπαίδευσης: Όψεις και Απόψεις. Νεοελληνική Εκπαίδευση 1821-210*, τ. Α'. Αθήνα: Gutenberg, 2011, σ. 345-364, β) Η εκπαίδευση των γυναικών εκπαιδευτικών (19^{ος} αι. 1922), στο ίδιο, τ. Β', σ. 751-766.
- (2012) «Γυναίκες και Εκπαίδευση (1828-1950): Διαπραγμάτευση των ορίων και υπέρβαση των φραγμών», *Εκπαίδευση Ενηλίκων και πολιτισμός στην Κοινότητα* 8 (Δεκέμβριος 2012).
- (2012) "Challenging Education in the Ottoman Greek Female Journals (1845-1907): a Declining Feminist Discourse", *Knjizenstvo* 2 (2) (2012).
- Dalakoura, Katerina. "Discourses on Women's Emancipation in the Ottoman Greek Women's Journals (1880-1912): 'Feminisms' in Ottoman Context". Presentation at the Conference Changing Feminist Paradigms and Cultural Encounters: Women's Experiences in Eastern Mediterranean History in the Nineteenth and Twentieth Centuries, Boğaziçi University, Istanbul, June 7-9, 2013.
- (2013-2014) «Μεταξύ Ανατολής και Δύσης: Η εκπαιδευτική θεωρία της Σαφφούς Λεοντιάδος (1830-1900)» *Θέματα Ιστορίας της εκπαίδευσης* 11-12 (2013-2014): 89-127.
- (2015) «Ιστορία της εκπαίδευσης και φύλο στη σύγχρονη ελληνική ιστοριογραφία», στο Ε. Φουρναράκη, Γ. Γκότση, Α. Διαλέτη (επιμ.), *Το Φύλο στην Ιστορία: αποτιμήσεις και παραδείγματα*, Αθήνα: Ασίνη, 2015
- (2015) «Between East and West: Sappho Leontias (1830-1900) and her Educational Theory», *Paedagogica Historica* 51, τχ. 3 (2015): 298-318. DOI: 10.1080/00309230.2014.929593
- (2016) "Gender and the Greek Historiography of Education (1970-2012)", *Espacio Tiempo y Educacion* 3, no.1 (2016): 363-381.
- Dalakoura, Katerina. "Greek Women's Periodicals in Ottoman Space (1845-1919): Publishing as a Female Enterprise". *Knjizenstvo, Journal for Studies in Literature, Gender and Culture*, <http://www.knjizenstvo.rs/index.php> (forthcoming).

- “Paradoxes, Contradictions and Dilemmas in Greek Women Teachers' Life and Work (19th century –Interwar Period)”, in Antonella Cagnolati, Antonio Francisco Canales (eds), *Women's Education in the Mediterranean World: Historical Perspectives (19th -20th centuries)*. Series: DONNE NEL NOVECENTO. Roma (Italy): Aracne (forthcoming 2016).